Nr. 56. Anulu XXXI.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe ½ 5 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 5 Augustu 24 Iuliu 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 5 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Brasiovu. Pentru dechiaratiunile anonime. De trei ani incóce, de candu cadiuse preste monarchi'a intréga, éra mai alesu preste noi romanii domni'a sistemei sistatórie, s'au vediutu din timpu in timpu la momente de probe mari in foile romanesci dechiarationi anonime, care purtá subscriptiunea: „Mai multi". Credemu ca amu ajunsu dile, in care trebue se ne tragemu sam'a asupra manierei de a ne subscrie in cestiuni statu de importante cu „mai multi", adica anonimu, cá si com amu subscrie la nesce dispute diuaristice de tóte dilele, la care este de ajunsu, déca cunóscu Redact. pe autori. Ce scopu aru putea se aiba asemenea subscriptiuni domniloru! Nesmintitu cá se descopere lumei convictiunile respectiviloru „mai multi". Inse cine sunta acei „mai multi?" De care clase ale societatiei se tienu ei? Cati sunta ei? Cine garantéza in faci'a lumei pentru subscriptiunile loru, pe care nu le vede nimeni? Cine este datoriu se órédia, ca asemenea dechiarationi nu sunta tramise spre publicare de catra unicelu fara scirea altora, séu ca ele sunta fabricate de insesi redactiunea?

Credeti domniloru, ca la tóte manifestatiunile subscrise cu „mai multi" lumea practica respunde fórte neteda, ca acei „mai multi" este numai unulu, séu nici unulu, éra adversarii nostrii politici isi bata joculu de asemenea manifestatiuni fricóse. Séu avemu curagiulu opiniuniloru nóstre, séu nu'lu avemu. Déca 'lu avemu si déca credemu ca a fostu timpulu cá se ni le damu pe facia, se le subscriemu cu numele nostru intregu si se nu amblamu pe intunerecu; éra déca nu avemu curagiulu opiniuniloru, atunci mai bine se tacemu, ce ne cruciamu charthi'a si negrél'a, se asteptamu pana candu ni se va cóce curagiulu si se va intari cá simburele de piersica. Ce amu ajutatu noi cu dechiarationi anonime, de ecs. pe acei barbati de caracteru nepatatu? Nimicu, ba din contra, ii apassmu si mai multu. Nu cumva ne-ar' fi rusine, déca amu zaoca si noi alaturea cu flórea clerului celui mai luminatu din tóta romanimea? Domniloru, acésta ar' fi fapt'a lui Petru din cantatulu cocosiloru, cu: nu sciu, n'am vediutu, nu cunoscu pe acei Nazareneni.

Inse si de altmintrelea, ce ne mai folosescu nóua manifestatiunile prin gazete? Acolo este tronulu, mergeti la elu, aratati'i adeverat'a stare a lucruriloru cu numele dvóstra, garantandu cele aratate cu credinti'a si cu caracteriulu dvóstre; acolo suntu adunarile municipali, nu le mai parasiti, mergeti si vorbiti in ele si prin ele catra tronu. Tiéra si natiunea nu se póte conserva nici prin fatalismu si cu atatu mai pucinu prin subscriptiuni, precum sunta ale asia numiteloru societati industriale anonime. Libertatea nationala si constitutionala nu se castiga si nu s'a castigatu de candu lumea prin actiuni isolate, ci prin osteneli mari si solidaritatea tuturoru celoru lipsiti de libertate, éra solidaritatea póte fi si a operá numai acolo, unde ecsista credinti'a neclatita in immortalitatea natiunei; din contra ori unde lipsesce acésta credintia, trebue se lipésca si solidaritatea, prin urmare si curagiulu. —

Redactiunea interimala.

Sibiiu 8/20 Iuliu. Dle Redactoru! Unu corespundinte din Sibiiu vine in Nr. 52 alu „Gaz. Trans.", a vatemá cu mana imprudinte discretiunea, ce erá datoriu a pastrá facia cu lucrarile unei conferintie de inteligintia preotiésca si mirenésca, tienute la Sibiiu in casa'a pregatiriloru pentru congresulu nationalo-bisericescu, care romanii greco-orientali din Transilvani'a si Ungari'a 'lu astépta in celu mai de aprópe venitoriu. Asia, Dle Redactoru! o mana imprudinte face publica o causa, a carei aperare corespundintelui si consortiloru loi nu i aduce onóre; a carei combatere contrariloru parereri loru nu le aduce desonóre — cu tóte ca scést'a se pare a fi fostu tient'a corespundintiei, — si care causa in fine, publicandose in form'a acesa nu face publicului nici unu servitiu folositoriu. — Dar' se nu preocupamu pre cetitoriulu, ci urmandu tristei datorintie, a ne aperá in contra unoru atacuri nedrepte si patimasie, ce pe cales publicitatii nici decatu nu le asteptámu, se espunemu in scurtu inesi cas'a.

Inca in sinodulu episcopiloru din an. 1865 se facuse o representatiune catra Maiestatea Sa pentru conchiamarea ostá mai curendu a unui congresu nationalu bisericescu romanu, in care biseric'a romana, reintrata in dreptulu seu de mitropolia, se se organiseze amesuratu trebuintieloru sale. Modalitatea propusa de sinodulu episcopiloru a fostu acea: cá congresulu se constea din 90 membri, $^2/_3$ mireni si $^1/_3$ preoti, tramitiendu fiecare eparchia cate 10 preoti si 20 mireni pentru acestu congresu bisericescu. Astadi, candu suntemu in ajunulu acestui congresu, doritu cu ardóre de totu romanulu, — ca-ci este elu d'anteiu congresu alu intregei nóstre biserici romane gr. or. dela anulu 1700 incóce! — erá lucru preafiresc, si nici ca se potea altmintres, decatu cá se se creeze dupa bun'a aflare a episcopiloru si consistoriieloru cercuri de alegere ad hoc, pana candu insasi congresulu va aduce o lege pentru compunerea sa in venitoriu. Spre scopulu acest'a dar' Escelentii'a Sa par. mitropolitu Andreiu, de siguru cá se inlesnésca incatuva consistoriului unu lucru atatu de greu, a conchiamatu o conferintia — se intielege de sine, neoficiósa, — din carea se alese o comisiune de 5 membri, cá se dè conferintiei, si acést'a apoi consistoriului archidiecesanu o parere informativa pentru formarea cercuriloru de alegere si modalitatea alegeriloru in archidiecesa. Amu trece bucurosu preste nume, inse coresp. din Sibiiu le-a opusu si acestea, si adica in comisiune s'au alesu: DD. Bologa, Popea, Hanea, Rosca si Dr. Nemes.

Candu erá cá comisiunea se'si incépa lucrulu seu, atunci DD. Bologa, Hanea si Nemes, abstenduse cu totulu dela problem'a data, pledara pentru alegerea membriloru congresuali din sinodulu eparchialu, care singuru aru fi competinte a alege pre representantii archidiecesei in congresu, pe candu celialalti doi membrii, DD. Popea si Rosca, asmesuratu insarcinarei primite, voira se intre in specialu, si dandu de dificultatea principiala, ce o opusera membrii de mai susu, ei cesti din urma se declarara inca de pe acum pentru alegeri directe, caste deadreptulu din clerulu si poporu, i. ca-ci in statutulu sinodului diecesanu din 1864 nu este prevediuta alegerea pentru congresulu mitropolitanu; 2. ca-ci conchiamarea sinodului eparchialu numai pentru alegerea la congresu este impreuneata cu perdere de timpu si cu spese, ce nu suntu de tipsa; 3. pentruca este mai liberala si mai constitutionala alegerea deadreptulu din poporu, decatu cea midilocita si restrinsa din sinulu sinodului; 4. pentruca cele dóue eparchii, a Aradului si a Caransebesiului, neavendu inca sinódele loru, n'aru poté alege din sinodu, si asia in compunerea congresului aru fi o nepotrivire disparitate si disproportiune vatematóre. — Si fiinduca cele dóue parteri nu se potura uní, ér' propunerea partitei din urma (Popea si Rosca), cá comisiunea pentru acestu incidente neprevediutu de conferintia se céra dislucri mai de aprópe dela Esc. Sa par. mitropolitulu, — din partea celorlalti trei membri nu se primí (,cá vstemare de onórea si demnitatea comisiunei", dice coresp. sibiianu din insaltimea positiunei sale), pentru acesa cesialalti doi membri si-au datu parerile la protocolu in form'a unoru observatiuni, care coresp. sibiianu ironice le numesce „interesante".

Intr'acesa Esc. Sa mitropolitulu conchiamá conferintí'a plenaria, unde se espusera amendóue parerile. Maioritatea conferintiei nu se potú convinge prin argumentele aduse de DD. Hanea si Bologa, ci cu privire la tóte impregiurarile reale adoptá propunerea facuta ad hoc — quod bene notandum! — de sinodulu eppiloru, a se face adica cercurile de alegere si alegerile insele dupa un'a si acceasi cheia in tóte trei diecesele, lasandu congresului acestu'a in adeveru constituante — pe langa tóte contradicerile corespundintelui sibiianu — a hotarí modalitatea compunerei sale in venitoriu prin lege chiara si positiva. Motivele, ce au condusu pre aperatorii acestei pareri, — dupace corespundintele sib. cu destula nedreptate numai le atinge, pe candu ale partitei contrarie le espune pe largu si cu emfasa, fia-ne ertate a le espune sici.

I. Avemu dinsintea nóstra unu faptu complinitu, adica representatiunea episcopiloru adunati in sinodu la an. 1854, care representatiune este astadi basea, pe carea se se construiésca congresulu nostru celu mai de aprópe, si in carea s'a cerutu dela Maiestatea Sa anumitu: „Consistoriele respective aru avé de a se ingrigí de impartirea si limitarea cercuriloru de alegere, cu considerationea la numerulu alegatoriloru" etc. Acésta representatiune nu este in nici o privintia prejudiciósa congresului, care adunanduse odata, se va poté organisá si constitui dupa cum va aflá elu de bine.

II. La sinodulu archidiecesanu, dupa § 125, II, lit. a, b, c si d alu statului din 1864 are intrare si unu numeru insemnatu de membri nealesi. De acesa maioritatei conferintiei i s'a parutu si i se pare si acum multu mai larga basea, mai liberal'a tóta procederea si mai mare garanti'a pentru espresiunea adeveratei vointie a provinciei nóstre bisericesci mitropolitane, déca alegerile la congresu se voru face deadreptulu din clerulu si poporu, decatu facunduse din sinodu, — ceea ce ar' fi o retrogradare. Aceste impregiurari le-a desvoltatu pe largu atatu Esc. Sa par. mitropolitu, cate si p. protosincelu Popea si dlu Dr. Borcea.

III Cele dóue eparchii, a Aradului si a Caransebesiului inca n'au nici sinodu, nici statutu; si asia tocmai candu archidieces'a nóstra ar' alege delegati din sinodu, celelalte diecese acést'a totusi nu o aru poté face, va se dica o compunere uniforma a congresului totusi aru fi cu nepotintia, éra legalitatea, cum o iau DD. Hanea si Bologa, totusi nu s'ar castigá. Acést'a p. parochu Boiu o a demonstratu prin cifre. Alegendu adica archidieces'a pre cei 30 ablegati si sei din sinodu, adica dupa terminulu coresp. legalminte, ér' celelalte dóue diecese pre cei 60 ablegati si loru din cercuri, adica dupa terminulu coresp. ne legalminte, apoi din conglomeratulu acest'a ar' esi unu congresu de 30 membri „legali" si 60 „nelegali", adica congresulu si atunci s'ar poté cualifica de nelegalu. Ceea ce observara sici DD. Bologa si Hanea, cumca si celelalte diecese se se adune in sinóde si se primésca statutulu archidiecesei, este fórte problematicu; un'a, ca sinódele acelea, nainte de a primí statutulu, trebue se se compuna, si compunerea loru cea d'anteiu trebue se fia octroata; alt'a, ca sinódeloru acelor'a, a caroru conchiamare cine scie catu s'ar mai amaná si ingreuná, nu li se póte impune statutulu nostru, — ca ci acést'a aru fi o vate-

mare flagranta a libertatiei si independintiei loru, — ci este mai multu decatu probabilu, ca ele si-aru crea dupa trebuintiele loru speciale.

Asia se are lucrulu cu aceste dóue pareri, pentru care, precum ne arata corespundinti'a „Gazetei", a fostu prea stramtu Sibiiulu. Fia-ce omu fara patima ar' fi credintu, ca nu derógа nimicu nici demnitatiei sale, nici binelui publicu, déca, fiindu ori de un'a ori de alt'a parere, cu privire la urgint'a si momentositatea cea estraordinaria a acestui congresu, ar' fi supusu individualitatea sa totalitatei, séu celu pucinu s'ar fi multimitu ca si-a datu votulu la protocolo, lassandu congresului a judecá si a decide elu insusi modalitatea compunerei sale. Inse de, stunci nu sciea lumea, ce ómeni „constitutionali" au sediutu in acesta conferintie!

Insinte de a incheiá, o de lipsa, Dle Redactoru, se reflectamu ceva si la partea formala a corespundintiei celei statu de unilaterale, partinitóre si subiective.

1. Mai antéiu de tóte vomu spune corespundintelui, ca publicarea prin diurnale a unoru consultari confidentiale, déca tocmai vine cuiva pruritulu de a le buciná in lume, se cuvine se fia exacte, discrete, obiective, tienenduse de obiectu si lassandu persónele si numele la o parte.

2. Neavendu nici conferinti'a, nici comisiunea caracteru oficiosu, terminii oficiosi de „concluseu, maioritate, minoritate" etc. vinu a se intrebuintiá fórte cu paza; si indeosebi ce privesce „conclusulu" comisiunei, cu care, cá si cu celelalte, coresp. face stat'a parada, avendu in vedere persónele, ce'lu adusera, acel'a nu merita nici o accentuare ostentativa.

3. Titulu archipastoriului nu este „Reverenti'a Sa", cum binevoiesce a'lu numí corespundintele, care tocmai elu n'ar trebuí se'lu uite asia curendu.

4. Cuvintele p. prot. Panoviciu, cumca comisiunea se pare ca nu si-a intielesu datoriti'a, — dise optima fide intr'o conferintia de frati si colegi, — nu merita a se cualificá de „nerumegate" etc.; ci acelea se justifica deplinu prin aceea, ca maioritatea comisiunei in adeveru stramutase obiectulu din cestiune cu totulu pe altu terenu. O atare susceptibilitate e nedémna de barbati!

5. Dr. Nemes nu s'a sioboditu de locu a vorbí ad rem, necum se fia combatutu aspru votulu maioritatii, dupa cum se pare a fi auditu coresp.; ci a disu fórte pe scurtu numai stat'a, ca déca representatiunea eppiloru este lege, se se urmeze dupa ea; ér' déca nu e lege, dens.lu voteza pentru alegerile din sinodu; — ér' dela votare s'a sbtienutu.

6. P. Boiu n'a disu, ca conferinti'a acésta este „consistoriu inmultitu", ci a disu: ca conferinti'a este chiamata, dupa parerea lui, numai pentru inlesnirea sarcinei consistoriului, si ca, ajutandu la resolvirea problemei date, ea se lase efeptuirea celoru de lipsa in man'a consistoriului.

7. Congresulu venitoriu tocmai asia este constituante, dupa cum sinodulu din 1864, a fostu constituante; si Dr. Borcea a avutu fórte dreptu cu dis'a sa, si de si fù combatutu, dar' nu fù invinsu, nici barem convinsu.

8. Barbatii adunati acolo, cari parte mare au datu dovedi eclatante fap t i o e de devotamentulu loru sinceru pentru biserica si natione, nu s'au dechiaratu „pentru voi'a mitropolitului", precum naiuresce sûrmà coresp. — ci avendu si ei judecat'a si independintu'a loru morala — s'au dechiaratu pentru aceea, ce au cunoscutu ca este mai bunu, mai liberalu, mai constitutionalu si totudeodata si practicabilu. —

Cei atacati.

Blasiu 27 Iuliu 1868.

(Pronunciamento. — Alegere. — Scóle autinationali. — Economi'a.) In cau'a nevinovatului pronunciamentu dela 15 Maiu au fostu ascultati pana acum 5 insi. Prof. Farago si I. Moldovanu la 17 si 18 ale curentei, canonicii Vlas'a si Mihali la 21, éra la 22 can. Ciparin. Betranulu preposítu Ratiu pentru betranetie si morbu a cerutu, cá se fia ascultatu de judeciu delegatu. Nu se scie, pana unde se voru continuá ascultarile; se crede inse, ca din protocólele v o l u m i n ó s e, ce s'au luatu ou 4 participatori ascultati pana acum si din esplicarile date de ei, speratoriulu legei se va convinge, comca in pronunciamentu nu se cuprinde nemicu, decatu nesce **opiniuni** si **dorintie** politice descoperite regimului prin publicitatea cea mai loiala, — se va convinge, ca numai traducerile rele si esplicarile sinistre, basate pre supuneri false, au potutu fi cau'a, de in pronunciamentu a cugetatu a vedé turburarea pacei publice, atacarea unitatiei statului, atietiarea ura si renitentia in contra legiloru, — se va convinge, ca pronunciamentistii nici au v o i t u, nici au f a c u t u alta, decatu au aratatu opiniunile si dorintiele loru, cá regimulu avendole cunoscute se scia, pre ce cale se póte multiamí maioritatea precumpanitória a locuitoriloru din Transilvani'a, — ca in m u l t i a m i r e a c e t a t i a n i l o r u s t à p o t e r e a f i a c a r u i s t a t u, si regimulu doresce, cá statulu nostru se fia tare. Acést'a fiindu intentiunea cea adeverata a pronunciamentistiloru, se crede, ca si acusatoriulu publicu o va cunósce din protocólele luate pana ací, si r e c u n o s c u n d u - o de s a l u t a r i a p e n t r u s t a t u s i n a t i u n i l e c o n l o c u i t ó r i e, nu va face procesu nici pentru facerea, nici pentru publicarea pronunciamentului, ca noi nu portamu nici una vina, déca órecari óameni au vediutu cali pre pareti si s'au spariatu de eli.

In cau'a alegerei am se impartasiescu, cumca despunerea facuta de aici pentru s i g i l a r e a v o t u r i l o r u t r a c t u a l i s'a r e v o c a t u printr'unu cercularin tramisu astadi per Express. Mai incolo ca unii óameni, — ce semena ca aru dorí se faca nemic'a din tóta alegerea, — agitéza pentru una p e r s ó n a i m p o s i b i l a. Eli pentru a se mascá, alesera unu n u m e s p e c i o s u. . .; ci se venia numai óameni intregi la alegere, geniulu bisericei si alu natiunei ne va sperá de orice pericle.

Ati vediutu voibur'a, ce s'a redicatu in contra scóleloru de aici. Inse eu nu scriu nici unu singuru cuventielu spre sperarea loru, ca diuariale aduca scirea, cumca se va tramite una comisiune, carea se cerce lucrulu. Atunci se va lamurí totu. — Totusi nu potu, cá se nu esprimu o dorintia a mea cu respectu la obiectulu acestei cercetari fara parechia in istori'a scóleloru nóstre. Mi-ar' placé si doresca, cá — d. prof. dela Aiudu Szstmari — si redactoriulu „Közlöny"-ului, ce este dupa timpuri, se nu lipsésca din comisiunea acesta, cá ambi se se convinga din autopsia. Bine ar' fi si acesta, déca comisiunea s'ar insarcine se petréca aici 2—3 luni de dile frecuentandu si ascultandu prelegerile profesoriloru, ca numai asia se va potè convinge pre deplinu de adeverat'a stare a lucrului. — Acuse in derept'a, acuse in stang'a, dar' acesa nu a visatu nime, ca va fi omu, care scólele nóstre se le i u v i n o v a t i é s c a cu tendentie a n t i n a t i u n a l i. Si totusi Közlöny-ulu o face si acést'a. Vedeti numerulu dela 23 lun'a curenta, unde se rastesce in contra unoru masce, ce le-a vediutu in „Ustökös" („Gur'a satului" pentru unguri) si i se pare a le fi vediutu si pre paretii scóleloru din Blasiu, — asemene si asupra unei carti, . . . „Közlöny" promite oritisarea monstrului acestuia. Asteptamu cu sete curatirea Hunilorn de selbatecia si a nobilimei de tiranía, cu unu cuventu sfermarea acelui „fetu frumosu alu reactiunei", cum numesce Közlöny-ulu carticic'a acesa. — Pottiti numai inainte aratandune, cari ne sunto amicii celi adeverati, — insinte, domni cinstiti dela Közlöny, si in urma ve veti convinge, cumca voi intru toti romanii aveti numai pre H, ma dupa opiniunea mea nici pre acest'a nu. Deocamdata inse cetiti si „C o n c o r d i'a" Nr. 55. —

Granele s'au palitu pre multe locure din giáru. Grasimea timpului inca le-a stricatu multu. Cianí'a lassa pucinu, tetiune inca este multisioru. — Cucuruzele suntu frumóse. Viniele asemene, mai frumóse cá intru alti ani pre timpulu acest'a. — — o.

In „Trompet'a Carpatiloru" Nr. 647 din 11/23 Iuliu a. c., adica in acelasi Nr., in carele romanii ardeleni si ungurenii suntu bajocuriti de „t a l p o s i", éra dn. Dr. A. Tr. Laurianu de jesuitu mai reu decatu toti fanariotii si de d a s c a l u - b a s i a, citimu urmatoriulu articlu pe diumetate curiosu, éra pe alta diumetate misteriosu:

„Gazet'a Transilvaniei" ne spune de arestari facute in Transilvani'a de catra guvernulu ungurescu, intre cari numera si patru canonici, si intre acesti'a chiaru si pre d. Ciparin*).

*) Nici Gazet'a nici alte foi n'au spusu pana acum nimicu de arestari din cau'a pronunciamentului, ci numai mai de tragori in judecata, ceea ce s'a si intemplatu; éra resultatu inca nu avemu. — R.

*) Numai tragori in judecata. — R.

Dara nu se pare acést'a a fi o simpla cestiune de politica obicinuita.

Nefericit'a invitare a Papei Piu IX. pentru unu consiliu ecumenicu a desteptatu susceptibilitati, si chiaru simtiemente póte, in cestiuni teologice si teocratice, cari adormisera de multu in lumea civilisata.

Austri'a pare ca s'ar fi scuduindu mai tare si s'ar fi frementandu mai multu cu firea la vivirea acestoru cestiuni

Noi am ride la tóte acestea, pentruca tiér'a nóstra nici n'a fostu, nici nu va fi bantuita de presuri si de intrige de altare. Dara este altu ceva care ne dóre. Ne tememu multu, cá nu cum va, in faci'a acestoru cestiuni de papismu si patriarchismu, de Papa-Rom'a si de statu sa stirincescu, se nu se destepte vechi'a ura si nefericit'a vrajba intre romanii papistasi si intre romanii ortodocsi de dincolo de Carpati. Si atunci greutatea si nevoi'a va veni si la noi, a nu pronunciá celu pucinu moraliosce, cu animu'a sfasiata, vediendu scaderile fortieloru si puteriloru romane afara din statulu romanu.

Nu scimu inca cau'a acestoru arestari*). Dara o scrisóre ce amu primitu dela unu romanu ortodocsu din Transilvani'a, pre care n'amu voitu s'o publicamu din causele ce póte judecá fia cine, si insasi onorabilele seu autore, ne da informari care ne facu multu se credemu, ca aceste arestari de patru canonici deodata ar' fi implicandu si veri o idea afara de ecsea de simplu maghiarismu contra romanismului.

Amu dori multu se scimu, cum merge acestu lucru, pentruca noi, de si ne tememu totudéun'a se ne amestecamu nepotiti in trebile fratiloru nostri de preste Carpati, de tému'a se nu le amintimu sirulu proiectelora loru si se le aducemu vatemare; de si nu voimu se le facemu loru, in tiér'a loru, amestecaturile pre cari unii dintr'insii le facu (??) din nenorocire in tiér'a nóstra, unde'i imbracsiamu cá pre nisce adeverati frati si nostri (?), dara totu nu putemu se nu ne interesamu si se nu dorimu prosperitates romanilora pre ori unde se afla ei, si biruinti'a loru contra asupritoriloru ce'i strivescu.

Pentru noi ar' fi o adeverata durere, déca amu afiá ca in adeveru cestiuni de cultu si de supremati'a eclesiastica s'ar ivi érasi intre fratii nostri de preste Carpati.*

Din partea nóstra ne pare fórte reu, ca situatiunea in care ne aflamu in timpulu de facia, nu ne érta nicidecum a informa pe „Trompet'a C." dupa dorinti'a ei si a nóstra, insemnamu totusi spre odichnirea ei, cumca cutare temeri, pe care i le va fi insufiatu cutare romanu ortodocsu cá din partea romaniloru „papistasi", n'au nici unu temeiu, ci tooma din contra, ca romanii „papistasi" vediendu de ecs., in ce modu trei deputati de legea „pravoslavnica" subscriseera curagiós'a interpelatiune dietala alaturea cu unulu de legea „papistasésca", plini de mangaiere sufletésca, isi propusera si ei tare si virtosu, cá dandulise ocasiune, se sara si ei in ajutoriulu romaniloru „pravoslavnici" intocma precum au mai sacitu parintii loru in ajutoriulu acelorasi in anii 1791, 1837 candu cu petitiunea clerului „pravoslavnica" substernuta la diet'a Ardéiului, in an. 1846, candu era p'aci se se desfintieze dreptulu electoralu din biseric'a „pravoslavnica", déca nu sarea in ajutoriulu loru cateva condeie agere de ale romaniloru „papistasi", cum si in alte timpuri, despre care va vorbi istori'a.

Mai departe ce se spunemu Trompetei, candu totu ce ne ar' fi ertatu a spune, Trompet'a tiebue se se scia. Asia de ecs. „Tr. inca scie dóra, ca in paresimi venisera in Transilvani'a doi romani „pravoslavnici" din Monteni'a cu misiunea de a statui romanilora „papistasi", cá se nu'si mai aléga nici unu mitropolita, ci se trécа cu totii sub s. mitropolia dreptu maritória; éra din respunsulu ce su primitu acei doi crestini ne aducemu aminte ca li s'au disu: S. Maica Biserica Anatolica se garanteze unu fondu de cinci milióne fiorini v. a. (cam unu miliounu galbini) pentru dominiale (mosiile), fondurile si subventiunile, pe care in asemenea casu mitropolí'a si cele trei episcopii romanesci unite aru trebuí se le pérda nesmintitu; mai departe acecasi s. biserica anatolica dreptu maritória se garanteze, ca simoni'a va inceta din sinulu ei pentru vecii veciloru, precum si ca institutiunile sinodali nu voru mai fi numai de papusiaria spre a lege ochii lumei. Atat'a si mai multu

nimica. Cesa ce noi nu amu aflatu este, ca pana la ce mesura acelu respunsu a fostu luatu in consideratiune la Bucuresci, unde nesperatu trebuea se intereseze pre totu venerabilulu cleru cu statu mai virtosu, cu catu sciutu este, cumca mitropolitulu Ungrovlachiei este totuodata ecsarchu alu plaiuriloru, adica alu Transilvaniei (iproci).

Mai incolo ce se mai spunemu sororei „Trompetei“? Cumca intre junime ecsista un'a aliantia intinsa, care 'si luà de problem'a vietiei sale, a face se dispara dintre romani orice causa de certa religiósa pentru vecii veciloru; — acésta éra o scie Trompet'a.

Speramu ca cu acestea pucine cate putaramu impartasi, nu vomu fi facutu vreunu „amestieu“ fratiloru din Romani'a.

Iacatu pentru cestiuni de cultu, apoi ele tienu de 1800 ani, séu déca mai vrei, de 6000 ani si voru mai tiené inca multu; noua inse acésta impregiurare nu ne face nici o durere de capu, si dormu din sufletu, cá din asemenea causa nici pe Tr. se nu o dóra capulu. —

Rabi Hilel si Rabi Shamai.

Talmudulu evreiloru este si elu unu productu alu ostorusa secoli intocma cá si cutare Corpus juris alu cutarui statu crestinescu; elu este totuodata unu amestecu de legiuiri acumulate intr'o diversitate minunata, éra cu subtilitatile de care este plinu, se potu asemena numai secaturele scolasticismului apusénu, din care s'au mai pastratu cateva resturi pana in diu'a de astadi, precum de ecs. ar' fi disput'a, ca in care limba va fi vorbitu sierpele cu mósi'a Eva, candu o a insielatu in gradina, cum si ca ce dialectu a vorbitu magariulu lui Valaamu cu domnuseo.

Un'a din multele dispute talmudice si scolastice e si urmatór'a.

Rabi Hilel a disu catra invetiaceii sei: Este pecatu a manca óuale, pe care le pune gain'a séu oricare alta pasere in di de shabes, din causa ce porunc'a lui Moisi tiene, ca in di de shabes se nu lucri nici tu, se nu lucre inse nici animalele tale; apoi candu gain'a ta se pune pe cuibariu cá se óua, acea operatiune a ei se póte si trebue se se considere cá orice lucru ce l'ar face boulu, séu calulu, séu asinulu teu pe sam'a si in folosulu teu, prin urmare gain'a in acele momente calca diu'a de shabes si acelu ou este facutu cu pecatu.

Rabi Shamai respunde: Gain'a care a ouatu sambat'a, nu a calcatu diu'a sambatei, pentruca acelu ou se nascuse si crescuse in ea multu mai nainte de shabes, éra cocosiulu inca o a cocositu cu o di mai nainte, adica vineri, prin urmare ouandu gain'a sambat'a, nu face mai multu, decatu iti pune pe masa bucat'a, care tocse gat'a de mai nainte.

Rabi Hilel replica: Oulu ouatu in shabes este calcare de shabes, pentruca nu crescerea celui si nici cocosiului gainei este lucrarea, ci necasulu si durerea ce simte sarman'a gaina pana ce scóte oulu, acea este lucrare. Deci toti aceia carii sustienu, ca oulu facutu in shabes se póte manca, este unu eretecu, prin urmare rabi Shamai si invetiaceii sei suntu eretici.

Rabi Shamai duplica: Oulu ouatu in di de shabes se póte manca fara pecatu, intocma precum rabi Hilel in shabes isi póte sufla nasulu, se póte scarpina in capu, isi póte scocíori urechile si isi póte face alte trebuintie firesci fara nici unu pecatu, pentruca nici paserea nu face mai multu candu se pune se óua.

Rabi Hilel departe de a se simti invinsu prin duplic'a lui rabi Shamai, din contra vine in focu si li rapede in ochi un'a triplica de cateva cóle scrise desu si epicuita cu unu batalionu de citate, prin care voiesce a proba grós'a nesciintia a obstinatului seu contrariu.

Atat'a se mai asteptá, pentrucá rabi Shamai se arate lumei cu sjutoriulu unui altu batalionu de citate sante si nesante, ca rabi Hilel este pedepsitu de Dumnedieulu lui Israel cu orbia completa, incatu nici intielege legea si profetii, nici cunósce natur'a pasereiloru si a óualoru.

Mai bine de ani un'a mile patru sute curge acésta disputa intre zelosii invetiacei si celoru doi rabini de renume talmudescu si ea nici pana in diu'a de astadi nu este terminata. —

UNGARI'A. **Dela dieta.** Din siedinti'a din 21 Iuliu. (Capetu.)

La ordinea dilei e propunerea lui Deák despre membrii tribunaleloru, cari s'au denumitu nainte de incoronare fara contrasemnarea ministeriala.

Bobory face unu amendamentu la acésta propunere.

C. Tisza regretéza, ca ministeriulu n'a facutu nimicu pentru organisarea constitutionala a tribunaleloru, dar' pentru acesa nu se póte stacá validitatea sentintieloru de pana acum; primesce dara propunerea lui Deák, dara pre langa óreoare modificatiuni in cei trei §i d'anteiu.

Deák primesce amendamentele lui Tisza.

Berzenczey stace pre judii sistemeloru de mai nainte.

Min. Horváth dice, ca pre timpulu acel'a parol'a dilei erá, anteiu, pasivitatea, adica a nu primí oficiu, si a impedecá astfelu pre nemtiu, se nu faca tabul'a rasa; alu doile principiu erá: a mantení, catu se póte, si asia dara a primí oficiu. Care din aceste dóue e mai buna, nu vre se cerce acum, ci acceptéza propunerea lui Deák cu amendamente cu totu.

Simonyi si Madarász doresco, cá acésta cestiune se se resolva prin una lege, ér' nu prin decisiune, ca-ci propunerea lui Deák impinge diet'a pre terenulu revolutionei; precum nu e ertatu domnitoriului a guverná prin patente, asia nu sta nici in poterea dietei a delaturá pre domnitoriu si a compune legi fara elu.

Se votiéza si se primesce propunerea lui Deák.

Urméza referatulu comisiunei verificatórie despre alegerea din Cinci-biserice. Comisiunea propune, se se faca investigatione.

Bobory cere, se se cetésca protocolulu alegerii, si se se enuncie Iránvi cá alesu.

Referintele comisiunei recunósce, ca partea cea mai mare dintre punctele petitiunei au suntu motivate, maioritatea inse decide, se se esmita deput. Czorda cá investigatoriu.

Dupa acést'a se ia la pertractare petitiunea Neoplantei in caus'a suspinderei primariului Miletits, si a esmiterei unui comisariu regescu.

Min. Wenkheim recunósce, ca procedur'a regimului si a comisariului nu e corecta, dara regimulu a fostu constrinsu la acést'a.

In urmarea acést'a se incinge una lupta lunga si pasionata, la carea au lustu parte in favorulu autonomului municipieloru: Dobrzansky, Miletits, apoi

Ios. Hodosiu. Onorata camera! (se audimu) m'a cuprinsu mirare, ca dlu ministru de interne aduce in legatura trist'a intemplare a omorului principelui din Serbi'a, cu cele intemplate in Neoplant'a. Mi-ar' fi placutu a ne dá o deslucire mai detaliata si mai esacta, ce legatura póte fi intre acea trista intemplare si intre calcarea autonomiei unui municipiu. Dupa mine ací nu este cestiune personale, ací este cestiune de principiu, este cestiunea principiului de autonomi'a municipieloru. Ca primariulu din Neoplant'a ar' fi suspicionatu de a fi participe la omorulu principelui din Serbi'a, in fine nu póte se fia alta decatu cestiune ce stinge persón'a acelui primariu; acest'a póte fi armaritu dupa lege; dar' de ací nu póte urmá nici decum, ca unu intregu municipiu se se lipséca de drepturile date prin lege, date prin constitutiune (aprobari in stang'a).

Eu recunoscu, ca potu fi casuri, unde guvernulu póte, ba este detoriu a numí comisariu gubernialu, dar' in intielesulu legei si alu constitutiunei nu potu recunósce nici decum dreptulu comisariului de a depune deregatorii alesi de municipiu, si a i substituí dupa placu prin altii (aprobari in stang'a). Ací, domniloru, se calca unu dreptu, dreptulu de representatiune, acelu dreptu, dupa care stamu si suntemu adunati si noi aici; si nu este mai periculosu pentru representantii'a tierei, decatu a face astfelu de precedentie (aprobare in stong'a).

Dlu ministru de interne a disu, ca recunósce a fi talatu in dreptulu de autonomia alu municipieloru, si mi se pare, ca in drept'a l'au aplaudatu. Acést'a, dioru, nu se póte aplaudá, pentruca e tristu lucru, candu chiaru ministrulu nu considera legile, atunci ve intrebu, unde este garanti'a pentru alte autonomie, si pentru autonomi'a tierei chiaru?

Dlu secretariu de statu la ministeriulu de interne, Iosifu Slavi, totuodata si deputatu, vrendu a lamuri cele disse de din ministru, sub cuventu ca dóra condepotatulu Miletits n'ar fi intielesu bine pe acest'a, a disu, ca: mai multi s'au plansu si au datu acest'a contra representantiei municipiului Neoplant'a; dar' nu scie, déca aceste acuse suntu adeverate ori be. Acum eu intrebu, cine suntu acei multi cari acusa pe intreg'a municipalitate? si pentru ce nu s'a ordinatu mai antaiu cercetare? (Strigari in drept'a: s'a facutu cercetare). Nu scie domniloru, cum si ce cercetare s'a facutu, candu chiaru acel'a care e suspinsu dela oficiu, si care numai chiaru in urm'a unei astfelii de cercetari ar' fi suspinsu, nu e ascultatu si nu scie nimicu de astfelu de cercetare (aprobare in stang'a); éca primariulu Neoplantei, dlu Miletits, care este si deputatu si care e ací, intrebati'lu de scie ceva de cercetare, si cu tóte aceste este suspinsu dela oficiu. Dar' s'a facutu acea cercetare, — prin cine s'a facutu? prin organele competinti? tóte nu scie nimica.

Dupa tóte aceste eu procedur'a guvernului in casulu presentu nu potu se o aprobu; dar' nu sum nici de opiniunea comisiunei de petitiuni, cá protestele si respective suplicele Neoplantei se se transpuna ministeriului pentru oliteriora dispusetione, ci propunu si rogu pe on. camera, cá se binevoiésca a'si esprime dorinti'a si a decide totuodata, ca: representanti'a municipiului Neoplant'a se se restitue in tóte drepturile sale garantate prin lege“ (aprobari in stang'a).

In acestu intielesu mai vorbira Simonyi, Babesiu, Csiki, Alecs. Romanu, ale caroru vorbiri le vomu impartasi cu alta ocasione.

In fine apoi éra luà cuventulu Miletits, dar' inzedaru, ori catu de ponderóse au fostu argumentele acestoru cuventatori, partit'a regimului aprobéza procedur'a ministrului Wenkheim, cu tóte ca acest'a insusi marturisise, ca n'a procesu corectu, nici elu, nici comisariulu lui. Si asia sbia se inchiaia siedinti'a la 4 óre.

„Feder.“

Dela diet'a Ungariei se potu semnala in dilele mai dincóce mai alesu trei proiecte de legi de cea mai mare importantia nu numai pentru tiér'a in genere, ci pentru fiecare clasa de ómeni, pentru fiecare familia si individu. Acelea suntu: legea pentru regularea referintieloru confesionale, alt'a despre armarea tierei si a trei'a pentru regularea invetiamentului. Pre tóte trei le recomandamu in cea mai incordata luare-aminte a tuturoru connationalilloru nostrii, recomandamu prin urmare nu numai cetirea loru fugitiva, ci studiarea cu totulu seriósa si comparerea loru critica cu legile omonime sustatórie in tierile libere ale Europei apusene. Suntemu siguri, ca diuariele romanesci se voru arata facia si cu acestea legi, cumca se afla la inaltimea chiamarei loru, prin urmare ca voru informa succesive si pre publiculu nostru despre adeverat'a stare a lucruriloru. —

— In Ungari'a propria mai niciodata nu au lipsitu bandele de hoti, tetiunari si ucigasi; inse din Martiu incóce spaim'a banditiloru este latita fórte tare mai alesu in tienuturile locuite de elementulu maghiaru. Pana astadi post'a statuloi fù depredata de siese ori, cativa cocisi, conductori si ostasi de paza fusera impuscati uneori din'a mare. Insinte cu trei septemani banditii numerosi oprira diu'a mare chiaru si trasurile calei ferate, éra pasagerii scopara de omoru si despoiere numai prin fericit'a impregiurare, ca se telegrafase la Segedinu cá se vina curendu ostasime regulata. Banditulu Juhász cu complicii sei tiene batalii formale in contra haiduciloru de comitatu si chiaru in contra ostasiloru. Institutulu asia numitiloru persecutori séu poterasi unguresci se arata fórte neputintiosu in contra talcharilloru din Ungari'a, unde o multime de ómeni au hoti'a si lotri'a cá de clironomia din treculu. Ne aducemu aminte din datele statistice ale anilora trecuti, ca pe timpulu absolutismului austriacu intr'unu singuru comitatu mai mare alu Ungariei in cursu de diece ani fusesera puscati séu spendiurati vreo trei sute de banditi.

Ei bine, si cu tóte acestea, din banditii Ungariei nu face nimeni cestiune européna cá din insurgentii adunati de bulgarulu Coloni pe mosii'a unuia din cei mai bogati boieri antiguvernementali, — foile dualistice si jidovesci din Vien'a si Pest'a nu cern invasiune straine asupra Ungariei. —

AUSTRI'A INFER. Vien'a. Convenirea societatiloru datatórie la semnu, adunate in capital'a monarchiei austriace nu numai din tóta Germani'a, ci si din alte tieri, pana si din Americ'a se prefacu, póte chiaru fara voi'a multora, intr'unu adeverat evenimentu de valóre istorica, carele trase si va mai trage inca cea mai spriga

luareaminte a tuturoru cabineteloru europene. Numerulu celoru adunati in pace, provediuti inse toti cu cele mai bune arme de focu, inca nu se scie curatu, pentruca pana pe la 31 Iuliu inca totu mai venea din ei; se crede inse dupa unu calculu aprocsimativu, ca din toti pusecasii adunati s'ar putea compune un'a armata marisióra, adica ca de dóuadieci mii. La ospetiulu comunu carele se facù prim'a data, adica la inceputulu festivitatiei, au luatu parte preste cinci mii barbati unulu cà unulu. Numai pachara de argintu destinate pentru premia suntu la dóua mii, afara de acestea si alte obiecte multime. In urmatóriele dile a lustu parte si insusi Mai. Sa monarchulu nostru la festivitate si cà bunu venatoriu ce este, a datu si la semnu, éra apoi a gustaritu si a beutu din ceea ce i s'a oferitu de catra membrii comitetului.

Pe la inceputu se parea ca óspetii si-aru fi datu parol'a, cà cu ocasiunea ospetieloru se nu faca nici unu feliu de politica. Incercare desiérta acésta! Insasi adunarea statoru mii de germani bine armati in capital'a vechiului imperiu, este in sinesi o bucata mare de politica. Nu e deci mirare, ca ómenii mai alesu dupace se inferbentara, precum dice Virgiliu: Incaluitque mero, dixitque novissima verba, spargendu tóte barierele asia numitei discretiuni si convenientie de óspeti si ospetatori, tostele unoru cà si ale altora luara colóre curatu politica, pana candu mi se pare a trei'a di, veteranulu publicistu si deputatu Ign. Kuranda din Vien'a spuse lumei netedu si curatu: Sistem'a de astadi n'are viétia; asia nu mai póte merge, ci provinciile germane ale acestui imperiu trebue se intre si ele in Germani'a cea mare, éra apoi altii védia ce voru mai face si unde voru esi cu politic'a loru. Multi steters cà immarmuriti la ascultarea cuventeloru acelui evreu geniulu, inse prea bunu germanu, éra altii se bucurara de acésta. Cuventat'a si fsimosulu Beszе János, unulu din sparatorii cei mai fanatici si dualismului, firesce inse numai in favórea acestei sisteme. Intr'acea fiinduca mai multi barbati de auctoritate mare vorbiera totu in favórea unei Germanii mari, éra cuventele loru fusera primite cu aplause sgomotóse, se intielege de sine, ca toastulu lui Beeze curendu se dete uitarei. Pana si coconasiulu Lindner din Sibiiu, pana eri alaltaeri fanaticu maghiarone, la ospetiulu din Prater se lauda in gur'a mare, ca elu si companionii sei inca se tienu cei mai fericiti, cumca facu parte din marea si gloriós'a natiune germana.

Festivitatea de care ne este vorb'a, tiene pana in 6 Augustu. Speramu ca dupa ce va espira totu entusiasmulu, cititorii folloru publice voru capata si cate unu resumatu istoricu insocitu de reflecsiuni, din care se avemu a invetia cu totii. Deocamdata noi din partene intrevedemu in acele festivitati nu numai un'a demonstratiune colosala in contra imperialismului prusianu, cà si in contra celui galicianu, ci totuodata contrademonstratiune fórte pronunciata in contra adunarei popóraloru slavice la Moscva in an. tr. 1867. —

Din tierile straine.

In timpu de pace si in capu de vara politic'a inca dormita de caldura, prin urmare evenimentele stau ascunse in sinulu timpului. In ochii nostrii astadata celu mai mare evenimentu este cosecutarea prin glontiu aceloru 14 serbi frontasi, complici la assasinatulu principelui Michailu Obrenovits. De altmintrea statu assasinatulu insusi, catu si selbateci'a fórósa a uciga-siloru, apoi torturele totu asia selbatece, la care fusera supusi cativa din acestia spre a stórce dela ei marturisirea, suntu fórte caracteristórie pentru gradulu culturei popolului serbescu.

— Alecsandru II. imperatulu Rusiei se afla la apele minerale dela Kissingen in Germani'a.

Literariu. Manualu teoreticu-practicu

de economia politica, espunerea notiuniloru fundamentale ale sciintiei, de Ioane C. Leresou, profesore la scól'a de comerciu din Bucuresci, candidatu in drepturi, doctoru in scientiele politice si administrative, advocatu. Acestu opu a esitu sub motto:

„Libertatea populiloru este proportionata cu prosperitatea loru materiala;
„Libertatea este unu lucru pré onerosu pentru natiunile serace." (?!)

Opu pentru usulu eleviloru, administratoriloru, comerciantiloru, agricultoriloru si capitalistiloru. Editiunea I. Bucuresci. Tipografi'a nationala, antepr. C. N. Radulescu 1868. Se afla si la librari'a D. Danilopolo. Opulu e maricelu in 492 pagine si de mare importantia. Ne vomu mai reintórce la elu de alta data, dupa ce'lu vomu citi. —

„Transilvani'a", fóile asociatiunei transilvane etc. in Nr. 16 din 1-a Augustu are acesti articuli:

Ospitalitatea si calatoriile ardeleniloru (totu in sec. alu 17-lea). Cu acestu articlu redactoriulu fsi inchiaie cerocetarile sale despre datinele vechi ale Transilvaniei, precum se pare inse numai pre unu timpu órecare.

Critic'a in „Convorbirile literarie" din Iasi (responsu ad interim datu dlui Titu Maiorescu).

Din actele societatiei Transilvani'a. (Continuare.)

Continuarea aratarialoru din minunatele colectiuni istorice ale repausatului comite Iosifu Kemény. In acésta continuatiune inca obviou cateva date, care se reducu strinsu la istori'a propria disa a natiunei romanesci; din tóte inse cea mai interesanta este descoperirea, cumca intre anii 1650 si 1655 s'au decretatu legi, in puterea carora numai locuitorii carii trecea la legea reformate, aveau dreptu de a'si castiga nobilitate si proprietate de pamentu. Apoi dara cum era cu putintia, cà religiunea stramosiésca se mai póta apara pe vreunu poporu de imultirea renegatiloru?!

Constantinu Brancovanu. Drama de Bolintineanu. (Contin.)

Regulamentu de concursu la stipendiale societatiei Transilvani'a.

Trei protocóle ale siedintieloru comitetului asociatiunei transilvane.

Unele notitie si sententie.

Ecsemplaria se mai afla. — Pretiulu 3 fl. cu posta. —

Societatea academica din Bucuresci este conchiamata pentru timpulu prevediutu in statutele acelei'asi. —

Post'a Redactiunei. Nasaudu 22 Iuliu. Indatace va fi subscrisa de toti, se va publica cu tóta placerea.

Orlatu. Ji vomu canta locu.

Cristoltiu. In Nr. viitoriu.

Jucu, 30 Iuliu. In Nr. viitoriu; inse dóua linii din urma au trecu.

Pest'a 31 Iuliu. Primitu eri. Se va tramite.

Pest'a 27 Iuliu. A fostu si va fi cea mai mare imprudentia a face „Werbung" prin foile publice pentru cutare scaunu archiereescu; pare ca aru fi Kortes ungaresci, carii facu amploiati!

Nr. 5733. 1868. 2—3

Publicatiune.

Marti in 11 Augustu anulu curgatoriu, la 10 óre inainte de prandiu, se va tiené in cas'a svatului de aici licitatiunea acadiuta, minuendu, pentru predarea lucrariloru redificarea recerute pentru rezidirea si adausulu la casarm'a orasiului de aici, dimpreuna cu materialulu asiediatu in pretiu de . . . . 51.801 fl. 30 cr. Mai incolo lucrulu talarei si scobirei de pétra dimpreuna cu materialulu asiediatu in pretiu de 10.886 fl. 39 cr.

Acésta se publica, facunduse in genere cunoscutu, cu acelu adausu, ca facare, care are intentiune a licita oferindu vreunu pretiu, are a se depune si unu vadiu de 5%, cà bani penitentiari, din sum'a ambiendu pentru edificare, care apoi, celu ce va primi asupresi definitiva licitare, va avé a o intregi la 10% din sum'a licitata, dupa ce va urma aplacidarea actului de licitatiune.

Doritorii de acésta intreprindere se binevoiésca a se afla pe diu'a anumita si la ór'a determinata la loculu susu aratatu si se mai face inca numai una observare, cumca conditiunile licitatiunei precum si planurile pentru edificare se potu vedé si inainte de diu'a, destinata pentru a se tiené licitatiunea, in cancelari'a espeditureï oficiale de aici, in cas'a svatului. —

Brasiovu in 22 Iuliu 1868.

Magistratulu urbanu si districtualu.

Nr. 345/1868 comis. f. sc.

Escriere de concursu.

I. La gimnasiulu romanu din Nasaudu, — care in anulu veniturin va sta din 6 clase — suntu vacante trei statiuni de profesori ordinari, facare cu cate unu salariu anuale de 600 fl. v. a. si 60 fl. v. a. reluu de locuintia.

Aspirantii de a fi alesi si denumiti de atari profesori, voru avé a documentá:

a) cumca au avutu pana acuma una purtare buna morale;

b) cumca sciu perfectu limb'a romana, carea este limb'a invetiamentului;

c) cumca au depusu ecsamenele de maturitate cu succesu bunu;

d) cumca au absolvatu cursulu filosoficu la vreun'a facultate filosofica;

e) cei cari pre langa limb'a romana voru avé si cunoscintia perfecta a limbei maghiare si germane, apoi cari voru fi sierbitu si la alte gimnasia publice cà profesori cu succesu bunu, precum si cari voru fi depusu censur'a de profesore, se voru preferi.

II. Totu la acestu gimnasiu cu inceputulu anului scolasticu 1868/9 se va deschide una catedr'a pentru desemnu si caligrafia, apoi alt'a pentru music'a vocale si instrumentale, si pentru facare s'a statoritu cate unu salariu anuale de 500 fl. v. a. si 60 fl. v. a. bani de locuintia.

Doritorii de a ocupá ver un'a din aceste catedre au de a documentá, cumca:

a) cunoscu perfectu art'a, carea au de a o propune dupa metod'a cea mai nóua;

b) cumca cunoscu limb'a romana séu germana intru atata, catu voru potè propune in ver un'a din aceste.

c) Cei, cari au mai servitu la ver unu institutu publicu cà atari profesori, séu cà magistri de capela militare cu succesu bunu, se voru preferi.

III. La scól'a normale principale din Nasaudu au devenitu vacante dóua statiuni de invetiatori, provediute cu cate unu salariu anuale de 300 fl. v. a., apoi locuintia naturale séu 70 fl. v. a. cà reluu de locuintia si 30 fl. v. a. reluu de lemne.

Aspirantii de a ocupá ver un'a din aceste statiuni voru avé de a documentá:

a) cumca sciu perfectu limb'a romana, carea este limb'a invetiamentului;

b) cumca au facutu cursulu pedagogicu la vreunu institutu pedagogicu mai inaltu si suntu dechiarati de calificati pentru invetiatori normali;

c) cumca pana acum au avutu un'a portare buna morale;

d) cari pre langa limb'a romana mai cunoscu si german'a si maghiara, si cari au mai servitu cà invetiatori cu succesu bunu, se voru preferi.

Competitorii pentru facare dintre statiunile mai susu enumerate au de a'si asterne suplicele la subscris'a comisiune administratória de fondurile scolastice in Nasaudu pana in 10 Augustu 1868.

Din siedinti'a comisiunei administratória de fondurile scolastice din districtulu Nasaudului.

Nasaudu in 13 Iuniu 1868.

Iosne Florianu, m./p.
presidintele comisiunei.

3—3

Nr. 228—1868. 1—3

CONCURSU.

Posturile de invetiatori in clas'a I-a si II-a la scóla normala gr. or. de aici suntu vacante si pentru ocuparea loru se escrie prin acésta concursu.

Salariulu pentru invetiatoriulu clasei I-a este 180 fl., éra pentru invetiatoriulu clasei II-a 200 fl. v. a. pe anu.

Rogarile pentru oferirea acestoru posturi, ajustate cu documentele recerute, se se tramita pana in 20/8 Augustu a. c. la subsemnat'a eforia scolaria (post'a din urma Sacelu), si se voru considera cu deosebire concurentii, care potu invetia si cantarile bisericesci.

Salisce in 22 Iuliu 1868.

Dela Efori'a scólei normale gr. or.

Cursurile la burea in 4 Aug. 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 39 cr. v.
Augsburg	—	—	111 „ 25 „
London	—	—	113 „ 45 „
Imprumutulu nationalu	—	—	58 „ 75 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %			58 „ 90 „
Actiile bancului	—	—	731 „ — „
„ creditului	—	—	213 „ 40 „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentului in 29. Iuliu. 1868:

Bani 70·25 — Marfa 70·75.

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.